

INHOUDSOPGAVE

VERANTWOORDING	9
WERELDEN VAN VERSCHIL	13
1 BESCHEIDEN BEGIN, 1629-1679	25
Een Illustre School in Amsterdam	25
Hogescholen en Illustre Scholen	34
Een valse start	40
Tussen school en universiteit	48
1668: een nieuw begin	57
2 SELECTIEVE GROEI EN KRIMP, 1679-1735	64
Bezuinigen, of toch niet?	64
De theologische ‘faculteit’	69
Geleerden en liefhebbers	73
Het theater der medici	80
Het Athenaeum als stadsuniversiteitje	87
Terug tot de kerntaken	92
Uit het dal	100
3 TWEE GEZICHTEN, 1735-1794	108
Tegen het verval van het Athenaeum Illustre	108
Het Athenaeum van Burmannus Secundus (1742-1770)	116
Proefondervindelijk onderzoek en het Athenaeum	124
Het Athenaeum van Cras (de jaren na 1771)	133
De studie en de studenten	142

4	REVOLUTIE EN HERSTEL, 1795-1846	153
	Van Athenaeum Illustre tot Schola Amstelodamensis	153
	Een nieuwe taak	162
	Structuur in het hoger onderwijs	171
	Onderwijs op universitair niveau	176
	Geneeskunde en de Klinische School	180
	Amsterdams studentenleven	187
	Het aanzien van de wetenschap	199
5	NAAR EEN HOOFDSTEDELIJKE UNIVERSITEIT, 1847-1892	212
	Een Amsterdamsch Studenten Corps	212
	Een nieuwe geest	218
	Wetenschap en dilettantisme	227
	Een vrije universiteit?	231
	Verloop	236
	Het keerpunt	242
	De Universiteit van Amsterdam	250
	Een stedelijke universiteit	257
	Nieuwe wetenschap	265
6	VAN EERSTE RANG, 1893-1932	279
	Een parel aan de kroon van Amsterdam	279
	Universiteit en vaderland	290
	De Eerste Wereldoorlog	297
	Verwetenschappelijking en professionalisering	302
	Geneeskunde en gezondheidszorg	313
	De plaats van de universiteit	322
	Nieuwkomers	331

7	CRISIS, 1932-1960	345
	Een universiteit op zoek naar zichzelf	345
	Zelftucht en discipline	357
	In de tang	369
	Ondergronds	378
	De zuivering	384
	Vernieuwing?	387
	Groei	395
	Om de status van de gemeentelijke universiteit	404
	STAD EN ACADEMIE	412
	Het stedelijke Athenaeum Illustre	412
	De gemeentelijke Universiteit van Amsterdam	419
	Na de verzelfstandiging	425
	BIJLAGEN	437
	Tabel 1: Inkomsten en uitgaven van de stad Amsterdam, 1673-1694	437
	Tabel 2: De studie bij professor H.C. Cras (1771-1794)	437
	Tabel 3: Aantallen studenten van het Athenaeum Illustre, totaal en naar studierichting, 1799-1876	438
	Tabel 4a: Aantal inschrijvingen aan het Athenaeum Illustre per student per faculteit in absolute getallen	440
	Tabel 4b: Aantal inschrijvingen aan het Athenaeum Illustre per student per faculteit in percentages	441
	AFKORTINGEN	442
	NOTEN	444
	BRONNEN EN LITERATUUR	474
	Gebruikte archieven	474
	Gedrukte bronnen en periodieken	475
	Gebruikte literatuur	476
	REGISTER VAN PERSOONSNAMEN	493
	ZAKENREGISTER	505